

شروع زمستان با ۶۳ کنسرت

مریم فضائی خبرنگار گروه فرهنگ

چند روزی بیشتر تا تمام شدن پاییز اسماں نمانده و هندوست‌ها منتظر زمستانی پرتاق در دنیای فرهنگ و هنرند. مسیری که موسیقی تا به اینجای سال ۱۴۰۳ طی کرده، به‌صورت کلی مسیر روبه‌رشدی بوده. مخصوصاً اتفاق‌هایی که در این بازه زمانی رخ داده، باعث شده فضای فرهنگی کشور وام‌گرفته از شرایط سیاسی و اجتماعی باشد. در این گزارش، ابتدا نگاهی بر ۹ ماه سال داشته باشیم و در ادامه برنامه‌های خوانندگان در دی‌ماه را مرور کنیم.

در ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۳، تعداد ۲۰۶۵ کنسرت در سراسر کشور برگزار شده است. در این میان، اردیبهشت‌ماه با برگزاری ۵۷۴ اجرا، بیشترین تعداد کنسرت‌ها را به‌خود اختصاص داده است. در مقابل، تعداد اجراها در ماه‌های تیر و مرداد به‌دلیل هم‌زمانی با ایام محرم و صفر کاهش یافته، اما در شهریورماه، با افزایش قابل توجه، وضعیت اجراها به سطح مطلوبی بازگشته و از نظر تعداد کنسرت، در جایگاه سوم این بازه زمانی قرار گرفته است. برای مقایسه، در نیمه نخست سال ۱۴۰۲، در مجموع ۱۱۳۴ کنسرت برگزار شده بود. این رقم در مدت مشابه سال ۱۴۰۳ با رشد ۸۲ درصدی به ۲۰۶۵ اجرا رسیده که نشان‌دهنده دو برابر شدن

تعداد کنسرت‌ها در سال جاری نسبت به سال گذشته است. جمع اجراهایی که در مهر و آبان روی سن رفته‌اند، به‌عدد ۱۲۷۸ می‌رسد. به‌طور کلی از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا پایان آبان‌ماه، ۳۳۴۲ کنسرت در سراسر کشور برگزار شده است. ظرفیت سالن‌هایی که این کنسرت‌ها در آن‌ها اجرا می‌شود، بین ۶۵۰ تا ۲۵۰۰ نفر متغیر است. با این حال، اگر میانگین ظرفیت سالن‌ها را در نظر بگیریم، این عدد به‌طور تقریبی به ۱۶۰۰ نفر می‌رسد. اگر این ظرفیت را با میانگین قیمت بلیت کنسرت که حدود ۶۵۰ هزار تومان است ترکیب کنیم، می‌توان نتیجه گرفت که در طول ۸ ماه گذشته، بیش از ۵ میلیون و ۳۵۰ هزار نفر به کنسرت‌ها رفته‌اند. این آمار صرفاً محدود به ابتدای فروردین تا انتهای آبان است و اگر آمار رسمی آذرماه که هنوز منتشر نشده را به آن اضافه کنیم، عدد بزرگ‌تری می‌شود.

با توجه به این آمار و با فرض اینکه قیمت بلیت و ظرفیت سالن‌ها در سراسر کشور تقریباً مشابه باشد، می‌توان درآمد حاصل از این صنعت را حدود ۳۵۰۰ میلیارد تومان برآورد کرد. البته باید به این نکته توجه داشت که تعدد برگزاری کنسرت‌ها در شهرستان‌ها می‌تواند باعث تغییراتی در این آمار شود؛ چراکه ظرفیت سالن‌ها و قیمت بلیت‌ها در این مناطق ممکن است متفاوت باشند. به‌منظور کاهش خطا و دستیابی به برآورد دقیق‌تر، از میانگین ظرفیت سالن‌ها و قیمت بلیت‌های کنسرت برای این محاسبات استفاده شده است. این رقم، درآمد قابل توجهی

را برای صنعت موسیقی در کشور به‌ارمان آورده و نشان‌دهنده رشد چشمگیر تقاضا برای کنسرت‌های زنده در سال جاری است. با افزایش برگزاری کنسرت‌ها در شهرستان‌ها و مناطق مختلف، این آمار می‌تواند به‌مرور زمان بیشتر هم‌شود و تأثیر بیشتری بر اقتصاد این صنعت بگذارد.

هنوز اداره کل موسیقی وزارت ارشاد آماری از اجراهای صحنه‌ای که آذرماه روی سن رفتند منتشر نکرده. اما با توجه به آماری که در نگاه به سایت فروش بلیت کنسرت در «فرهیختگان» منتشر کردیم، به ۲۱ اسم شناخته‌شده رسیدیم که در آذر ۳۸ کنسرت اجرا کردند. البته این صرفاً آمار کنسرت‌هاست و چون اطلاعاتی از میزان سانس‌ها در دسترس نبود، صرفاً روز اجراها نوشته شده بود. در میان این اسامی سهم رضا بهرام، علیرضا طلیسچی و بهنام بانی از باقی خواننده‌ها بیشتر بود و برخلاف ماه گذشته مکان برگزاری کنسرت‌ها فقط به تهران خلاصه نمی‌شدند و خواننده‌ها در شهرهای مختلفی چون تبریز، بندرعباس، اصفهان و کیش روی سن می‌روند.

کنسرت‌های گرم در سرمای دی

با توجه به جلودی که در ادامه‌ی گزارش منتشر شده، برنامه کنسرت‌های موسیقی در دی‌ماه پربار است. خوانندگان و گروه‌های موسیقی متعددی در شهرهای مختلف

به اجرای برنامه می‌پردازند. این گزارش به بررسی توزیع مکانی، تعداد سانس‌ها و روند کلی برگزاری کنسرت‌ها می‌پردازد.

۳۴ خواننده در دی امسال روی صحنه می‌روند و ۶۳ کنسرت برگزار می‌کنند. این اسامی از سه سایت فروش بلیت کنسرت هنرتیکت، ایران‌تیکت و ملوتیک جمع‌آوری شده و طبیعی است که تا پایان دی ماه اجراهای بیشتری در ایران برگزار شده باشد. مجید رضوی و علیرضا طلیسچی از جمله خوانندگانی‌اند که چندین سانس در روزهای مختلف به اجرای برنامه می‌پردازند. برح میلاد و سالن میلاد نمایشگاه به‌عنوان دو مکان شناخته شده برای برگزاری کنسرت‌ها، بیشترین سهم را در میزبانی این رویدادها به عهده دارند. علاوه بر تهران، شهرهای بزرگ دیگری مانند رشت، شیراز، تبریز، کرج و بندرعباس نیز میزبان کنسرت‌های متعددی‌اند. این امر نشان از گسترش علاقه‌مندی به موسیقی زنده در سراسر کشور دارد. حتی شهرهای کوچک‌تر مانند کاشان و یوشهر نیز از این رویدادی نصیب‌نمانده و شاهد برگزاری کنسرت‌هایی‌اند. البته لازم به ذکر است به دلیل اینکه آمارهای رسمی از تعداد مجوزهای صادر شده برای اجراهای صحنه‌ای هنوز منتشر نشده، ممکن است خواننده‌های دیگری هم در دی‌ماه روی صحنه بروند که در این جدول اسمی از آن‌ها نیامده. همچنین خواننده‌هایی‌اند که هنوز برنامه‌های کنسرت‌شان مشخص نیست و به‌مرور اطلاع‌رسانی می‌کنند، پس طبیعی است که نامی از آن‌ها نیامده باشد.

کنسرت‌های دی ماه ۱۴۰۳

ردیف	خواننده	محل برگزاری	زمان برگزاری	تعداد سانس	ردیف	خواننده	محل برگزاری	زمان برگزاری	تعداد سانس
۱	حامی	برج میلاد	۱ دی	۲ سانس	۳۳	بهنام بانی	هتل اسپیناس	۵ دی	۲ سانس
۲	هوروش	سینما هلال زاهدان	۱ دی	۱ سانس	۳۴	گروه هفت	سالن میلاد نمایشگاه	۵ دی	۲ سانس
۳	فرزاد فرزین	تالار وحدت ارومیه	۱ دی	۲ سانس	۳۵	رستاک حلاج	مجتمع خاتم‌الانبیا رشت	۵ دی	۲ سانس
۴	سالار عقیلی	سالن آملی تئاتر داراب	۱ دی	۱ سانس	۳۶	مجید رضوی	سالن سینما جهان‌نما چالوس	۵ دی	۲ سانس
۵	مسیح و آرش	سالن حافظ شیراز	۱ دی	۲ سانس	۳۷	اشوان	تالار شهید آوینی بندرعباس	۵ دی	۲ سانس
۶	مجید خراطها	سینما فرهنگ میانه	۱ دی	۲ سانس	۳۸	مجید خراطها	سینما فلسطین بروجرد	۶ دی	۲ سانس
۷	ناصر زینعلی	تالار شهر شهرداری کاشان	۱ دی	۲ سانس	۳۹	گروه لیان	مجتمع پتروشیمی تبریز	۶ دی	۱ سانس
۸	علیرضا طلیسچی	سالن ورزشی دانشکده پزشکی خرم‌آباد	۱ دی	۱ سانس	۴۰	مهدی یغمایی	سالن نمایشگاه‌ها انزلی	۶ دی	۱ سانس
۹	گرشا رضایی	سالن اکومال کرج	۱ دی	۲ سانس	۴۱	معین زندی	مرکز همایش تله‌کابین رامسر	۶ دی	۲ سانس
۱۰	علیرضا عصار	فرهنگسرای نیشابور سیمیرغ	۱ دی	۲ سانس	۴۲	علیرضا طلیسچی	سالن همایش و اجتماعات گراش	۷ دی	۲ سانس
۱۱	مصطفی راغب	سالن یاس آباد	۱ دی	۲ سانس	۴۳	حامیم	هتل اسپیناس	۷ دی	۲ سانس
۱۲	رضا صادقی	سینما آزادی کرمانشاه	۲ و ۳ دی	۴ سانس	۴۴	رضا یزدانی	برج میلاد	۷ دی	۱ سانس
۱۳	علیرضا طلیسچی	سالن ورزشی پیرتاک الیگودرز	۲ دی	۱ سانس	۴۵	مجید رضوی	سالن میلاد نمایشگاه	۷ دی	۲ سانس
۱۴	سالار عقیلی	تالار شمس استهبان	۲ دی	۲ سانس	۴۶	محسن ابراهیم‌زاده	فرهنگسرای امام خمینی خرمدره	۷ دی	۲ سانس
۱۵	مسیح و آرش	سالن حافظ شیراز	۲ دی	۲ سانس	۴۷	رضا صادقی	سالن همایش خلیج فارس شهریار	۷ دی	۲ سانس
۱۶	مجید رضوی	سالن امیرمهر اکسین محمودآباد	۲ دی	۲ سانس	۴۸	معین زندی	سالن سینما جهان‌نما چالوس	۷ دی	۲ سانس
۱۷	علی زندوکیلی	فرهنگسرای شهکرد	۲ دی	۲ سانس	۴۹	پرواز همای	سینما فرهنگ میانه	۷ دی	۱ سانس
۱۸	فرزاد فرزین	تالار وحدت ارومیه	۲ دی	۲ سانس	۵۰	رضا صادقی	سالن همای سعادت دلیجان	۸ دی	۲ سانس
۱۹	علی یاسینی	سالن اکومال کرج	۲ دی	۲ سانس	۵۱	گروه لیان	سالن اکومال کرج	۸ دی	۲ سانس
۲۰	مصطفی راغب	تالار احسان شیراز	۲ و ۳ دی	۴ سانس	۵۲	علی یاسینی	تالار شهید آوینی بندرعباس	۹ دی	۲ سانس
۲۱	حجت اشرف‌زاده	برج میلاد	۲ و ۳ دی	۴ سانس	۵۳	معین زندی	سالن میلاد نمایشگاه	۱۰ دی	۲ سانس
۲۲	سالار عقیلی	تالار مهر مرودشت	۳ دی	۱ سانس	۵۴	سهراب پاکزاد	فرهنگسرای اندیشه محلات	۱۰ دی	۲ سانس
۲۳	علی یاسینی	سینما فلسطین بروجرد	۳ دی	۲ سانس	۵۵	گرشا رضایی	سالن نمایشگاه بین‌المللی قزوین	۱۰ دی	۱ سانس
۲۴	ناصر زینعلی	رویال هال پانوراما کیش	۳ دی	۱ سانس	۵۶	معین زندی	سالن میلاد نمایشگاه	۱۰ دی	۲ سانس
۲۵	گروه ماکان	سالن میلاد نمایشگاه	۳ دی	۲ سانس	۵۷	علیرضا طلیسچی	هتل اسپیناس	۱۱ دی	۲ سانس
۲۶	علیرضا طلیسچی	سالن هتل میزبان بابلسر	۴ دی	۲ سانس	۵۸	حمید هیراد و راغب	برج میلاد	۱۱ دی	۲ سانس
۲۷	سهراب پاکزاد	سالن هلال احمر سمنان	۴ دی	۲ سانس	۵۹	هوروش	سالن میلاد نمایشگاه	۱۱ دی	۲ سانس
۲۸	گروه پازل	تالار احسان شیراز	۴ دی	۲ سانس	۶۰	محسن ابراهیم‌زاده	هتل اسپیناس	۱۶ دی	۲ سانس
۲۹	آصف آریا	برج میلاد	۴ دی	۲ سانس	۶۱	ناصر زینعلی	رویال هال پانوراما کیش	۱۸ دی	۱ سانس
۳۰	مجید رضوی	هتل اسپیناس	۴ دی	۲ سانس	۶۲	بابک جهانپخش	برج میلاد	۲۰ دی	۲ سانس
۳۱	گروه لیان	تالار مرکزی رشت	۴ دی	۲ سانس	۶۳	حمید عسکری	سالن میلاد نمایشگاه	۲۳ دی	۲ سانس
۳۲	بابک جهانپخش	سالن اکومال کرج	۵ دی	۲ سانس					

درباره نحوه تودیع‌های این روزها در دولت چهاردهم

کمی تأمل قبل از تصمیم‌گیری

کیا تا صدیق‌مقدم خبرنگار گروه فرهنگ

«پیش از جلسه فکر می‌کردم که قرار است یک جلسه دوفره داشته باشیم تا درباره وضعیت تئاتر صحبت کنیم. اما همان‌جا به من گفت که نمی‌توانیم با هم کار کنیم و بیعت تودیع و معارفه انجام نشد.» آنچه خوانندید بخشی از جملات حمید نیلی، مدیرکل هنرهای نمایشی دولت سیزدهم و روند تودیعش است.

به یک ماه و نیم قبل برگردیم؛ زمانی که نادره رضایی به عنوان معاون هنری جدید منصوب شد. او بعد از انتصاب در این سمت، باید بر حوزه‌های موسیقی، هنرهای نمایشی (تئاتر)، هنرهای تجسمی، مد و لباس، سرود... نظارت کرده و برای هر بخش در صورت لزوم انتصاب‌های جدیدی انجام می‌داد. نکته‌ای که وجود داشت و در همان زمان هم مطرح شد این بود که برای مدیریت و انجام این نظارت‌ها، تخصص کافی روی حوزه‌های نام‌برده لازم است. اما در مرحله اول و مهم‌تر از داشتن این تخصص، نحوه مدیریت و اجرای سیاست‌گذاری‌ها است؛ موضوعی که به نظر می‌رسد معاون هنری جدید آن را کم‌اهمیت شمرده است.

۳ روز پیش خبر رسید که حمید نیلی از سمتش تودیع و اتابک پورناداری سرپرست اداره کل هنرهای نمایشی شد. خبری که دور از ذهن نبود و بعد از تغییر دولت سیزدهم، این انتظار وجود داشت که تحول مدیریتی هم اعمال شود. اما نکته مهم درباره این موضوع، جنس این تغییر و تحول است. نیلی به

مدت ۷ ماه مدیرکل هنرهای نمایشی بود. خوب یا بد، در این مدت کارهایی برای تئاتر انجام شده و زمانی که قرار است تغییری ایجاد شود، باید مناسبات آن رعایت و برای آن مدیر شانی قائل شد. اما این اتفاق نیفتاده است.

نیلی در گفت‌وگویی که با مهر داشته درباره این موضوع گفته در ابتدا گمان می‌کرده قرار است برای یک جلسه کاری به دیدن نادره رضایی برود، اما در همان جلسه تودیع شده و سرپرست جدید معارفه شده است. او می‌گوید: «در همان روز قرار بود مراسم اختتامیه جایزه پژوهش سال تئاتر ایران برگزار شود. ساعت ۱۱:۴۵ خانم نادره رضایی خواست تا به ساختمان معاونت بروم. همان‌جا به من گفت که نمی‌توانیم با هم کار کنیم و همان‌جا بیعت تودیع و معارفه انجام شد.»

نیلی در بخشی دیگر از صحبت‌هایش می‌گوید ساعت ۱۵ قرار بود به مراسم اختتامیه برود، اما خبر می‌رسد که معاون هنری جدید گفته است نام نیلی از اعضای زیر الواح حذف شود. برخوردی که بیشتر شبیه به یک رفتار هیجانی و قه‌ری بوده و شاید پیش از تصمیم‌گیری کمی تأمل نیاز داشته است.

نیلی در بخش دیگری از گفت‌وگوش می‌گوید: «اینکه بگویم هر کسی که قبلاً اینجا بوده اشتباه کرده و هر بار با طعنه این موضوع مطرح شود، اصلاً بحث درستی نیست. اینکه فقط گفته شود هنرمند باید کار کند، نیازمند ایجاد یک زیرساخت است. چند نفر از بچه‌های تئاتر درگیر کارهای قضایی و ممنوع‌الکاری هستند؛ به جای قطع حرف‌زدن باید مشکلات را حل و با نهادهای نظارتی و قضایی جلسه برگزار کرد. این روند یعنی بدون پروپاگاندا کار کردن. هنرمندان متوجه می‌شوند که چه کسی از سر صدق و صفا کاری

انجام می‌دهد. نکته دوم اینکه مدیرکل مهم‌ترین فردی است که می‌تواند به معاون هنری کمک کند زیرا او می‌تواند بگوید که چه کارهایی انجام داده و یا باید انجام شود. این جلسه برای من شکل نگرفت. جالب است مشاور معاون هنری با دبیر جشنواره جلسه برگزار می‌کند بدون اینکه رئیس جشنواره حضور داشته باشد. این رفتار به نوعی آفت است.»

اشتباه برداشت نشود. موضوع این گزارش انتخاب اتابک پورناداری و داشتن یا نداشتن صلاحیت برای این سمت نیست. بحث حرفه‌گری در حوزه مدیریت است. همان حرفه‌گری که پورناداری آن را لحاظ کرد. او بعد از اینکه متوجه می‌شود قرار است مسئولیتی در اداره کل هنرهای نمایشی بگیرد، به دیدن حمید نیلی می‌رود و درباره حضورش در این اداره با او صحبت می‌کند.

حمید نیلی دیر یا زود تودیع می‌شد، اما به نظر می‌رسد نادره رضایی به‌عنوان مدیر بالادستی باید همان روندی را پیش می‌گرفت که پورناداری آن را انجام داد. مطمئناً گذاشتن یک جلسه کاری یا در صورت نداشتن وقت، در بدترین حالت یک تماس تلفنی آف‌در زمان معاون هنری را می‌گرفت که اختلافی در انجام مسئولیت‌های دیگرش ایجاد کند؟ در نهایت باید دید مشغله این‌روزهای این مدیر، باعث شده چنین برخوردی انجام دهد یا این تصمیم برای انجام این برخورد با آگاهی کامل گرفته شده است.

تئاتر مشکلات زیادی دارد و بارها در گزارش‌های مختلف به این موضوع اشاره کردیم که در هر دولتی، تئاتر اولویت اول یا دوم و سوم هم نبوده است و این شاخه هنری مشکلات ریز و درشت دارد. مشکلاتی که جز از طریق گفت‌وگو قابل حل نخواهد بود.

میراث فرهنگی هم؛ دچار هیجان زندگی؟

هنوز از ماجرای تودیع مدیرکل هنرهای نمایشی نگذشته بود که یک انتصاب دیگر تیتراژ اول فرهنگی رسانه‌ها شد؛ «انتصاب غافلگیرکننده صالحی امیری». اما ماجرا چه بود؟ سیدرضا صالحی امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع، در مراسم روز پژوهش از تغییر رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری خبر داد و با تبدیل این مراسم به تودیع و معارفه، حکم انتصاب محمدابراهیم زارعی را ابلاغ کرد. بسیاری از حاضران در این مراسم از تغییر و انتصاب صورت گرفته، ابراز غافلگیری کردند. عملکرد صالحی امیری در این مورد چند سوال را در ذهن اهالی فرهنگ ایجاد می‌کند. سوال اول اینکه آیا او آشنایی کافی با برخی مناسک اعم از برگزاری مراسم یا جلسات تودیع و معارفه را ندارد؟ یا اینکه او تصمیم گرفته یا ادغام دو مراسم در زمان خود و دیگر دست‌اندرکاران صرفه‌جویی کند؟

به نظر می‌رسد رفتارهایی از جنس برخورد‌های اخیر، برخلاف سیاست‌گذاری‌های است که در دولت چهاردهم به آن تأکید می‌شود. رئیس‌جمهور نام «دولت وفاق ملی» را برای خود انتخاب کرد. وفاق که قرار است همکاری، همدلی و همراهی را هم در میان مسئولان و هم مردم به همراه داشته باشد. اما گویی مدیران جدید هنوز موفق نشده‌اند فاصله خودشان را با شاعران و راه‌دولت جدید کم کنند. آن‌ها باید به این امر توجه کنند که حفظ شان دیگر مدیران در هر حوزه، جدا از اینکه زمینه احترام متقابل را فراهم می‌کند، سبب همبستگی و همراهی بیشتر در بین مسئولان می‌شود.